

ת"פ 15255/01/16 - מדינת ישראל נגד יקיר רם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 15255-01-16 מדינת ישראל נ' רם
בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה- שפירא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יקיר רם

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד חיים קולבקר

ב"כ הנאשם: עו"ד חייא גרינבוים

הכרעת דין

1. הנאשם מואשם בעבירה של החזקת סכין שלא למטרה כשרה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**").
2. על פי המיוחס בכתב האישום, ביום 27.8.15, בשעה 22:21, החזיק הנאשם סכין מתקבעת ברחוב גשר החיים 3 שכונת מקור ברוך בירושלים, המצוי מחוץ לתחום ביתו או חצרו.
3. הנאשם כפר באישום וטען כי החזקת הסכין היתה למטרה כשרה, זאת מאחר והיה תלמיד של מכינה קדם צבאית שנה קודם לכן, נזקק לסכין לצורך הלימודים והפעילות במכינה, והחזיק בסכין לאורך כל אותה השנה. בנוסף נטען, כי כלל לא ברור שמדובר בסכין וייתכן שמדובר באולר.
4. מטעם המאשימה הוגשו הודעתו של הנאשם במשטרה, החפץ שנתפס בכיסו ונטען כי עונה להגדרת סכין, וכן העיד השוטר דוד קינן, אשר תפס את הסכין על הנאשם, באופן שדו"ח הפעולה שכתב הוגש במקום חקירה ראשית. מטעם ההגנה העיד הנאשם עצמו וכן העיד מר יאיר פנסקי, אשר עבד כמדריך במכינה הקדם צבאית שבה למד הנאשם. בנוסף הוגש מטעם ההגנה צילום מאתר האינטרנט שבו נמכרים סכינים מאותו הסוג, ועל פי הנטען, באתר זה נרכשה הסכין.

5. ראשית יש לבחון את השאלה האם המוצג ת/3, שנתפס בכיסו של הנאשם הוא סכין.

סעיף 184 לחוק העונשין, מגדיר סכין כ"כלי בעל להב או כלי אחר שסוגל לדקור או לחתוך". באותו סעיף מוגדר אולר כ"סכין מתקפלת שאורך להבה אינו עולה על 10 ס"מ, ושלא ניתן להפכה, בעזרת קפיץ או באמצעי אחר, לסכין שלהבה קבוע".

6. ת/3 הוא חפץ שניתן לקפלו. כאשר החפץ נמצא במצב "פרוש", שאינו מקופל, הוא דומה בגודלו ובצורתו לכרטיס אשראי. חפץ זה כולל חלק מפלסטיק שהוא החלק הדומה לכרטיס האשראי וכן להב מתכת שאין חולק שארכו קצר מ-10 ס"מ. אחת האפשרויות לקפל את חלקי הפלסטיק היא באופן שבו ניתן להרים את להב המתכת כך שיבלוט כלפי חוץ, ולסגור מעליו את שני חלקי הפלסטיק המתקפלים, באופן שהלהב מתקבע ומהווה המשך לחלק הפלסטיק, כך שנוצרת צורת סכין. להב המתכת חד ודומה ללהב של סכין מטבח המשמשת לחיתוך בשר או לחם. משכך, יש לקבוע כי ת/3 היא סכין כהגדרתה בסעיף 184 לחוק העונשין, וכי אין מדובר באולר בלבד.

כאן המקום להזכיר את דברי כב' השופטת ט. שטרסברג כהן בע"פ 9175/96 יונתן אוליאל נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 5.11.97):

**"הרציונל והפיכת החזקת סכין לעבירה פלילית ולהטלת נטל המטרה הכשרה לנאשם
הוא מידת הסיכון שבה."**

במקרה דנן, החפץ שנתפס כאשר הוא במצב פתוח נראה כסכין לכל דבר וענין, כזו שניתן לדקור באמצעותה והיא עשויה לגרום נזק רב.

7. משעה שאין חולק כי הנאשם החזיק בסכין, יש לבחון את השאלה האם הנאשם הרים את הנטל להוכיח, ברמה של מאזן הסתברויות, כי החזקת הסכין נועדה למטרה כשרה (ראו י. קדמי **על הדין בפלילים** חלק רביעי (2006), 2106).

8. מדו"ח הפעולה של השוטר דוד קינן, ת/4, עולה כי הגיע לגן משחקים בו שהו הנאשם ואחרים עקב תלונה על רעש. הוא הבחין בשלושה נערים ונערה שישבו בגן המשחקים ואשר קמו והחלו להתקדם לעבר השוטרים מיד כשהבחינו בהם. הנאשם הלך הליכה מהירה תוך כדי ששפך כוס עם אלכוהול על הרצפה. השוטר קרא לו לעצור אך הנאשם המשיך בהליכה מהירה. השוטר ירד מהאופנוע, תפס את הנאשם בידו והבחין כי הוא לחוץ מאוד וידו הימנית מצויה בכיס ימין. השוטר ביקש ממנו להוציא את היד מהכיס ושאל את הנאשם אם יש עליו דבר מה אסור, אך הנאשם השיב שלא, והחזיר את היד לתוך הכיס. השוטר תפס את ידו של הנאשם, הוציא אותה מהכיס, ערך עליו חיפוש ובתוך הכיס מצא את הסכין אותה תיאר כ"סכין מתקפלת מתקבעת בתוך כרטיס פלסטיק מובנה בצבע שחור". השוטר שאל את הנאשם לאן הוא ממחר וזה אמר לו כי "אח שלו רב מכות" והוא בדרכו אליו. בחקירתו הנגדית שלל השוטר את האפשרות שהסכין הייתה בתוך הארנק של הנאשם, והבהיר כי כאשר מצא את הסכין היא הייתה פתוחה בצורה של כרטיס אשראי, דהיינו שהלהב לא בלט אל מחוץ לחלק הפלסטיק של הסכין. השוטר אישר כי אמר לנאשם שהחזקת סכין אינה חוקית אך שלל כי אמר לו שהעונש על החזקתה הוא עד חמש שנות מאסר.

9. בהודעתו של הנאשם במשטרה, ת/1, אשר נגבתה ביום האירוע, אמר הנאשם כי ישב בגינה לבדו, היה תחת השפעת אלכוהול, והשוטר שתפס את הסכין, הכניס את ידו לכיסו והוציא את הסכין. הנאשם שלל את הטענה כי קם ללכת מהמקום ברגע שראה את השוטרים וטען כי לא ראה את השוטר עד לרגע שזה עצר לידו עם האופנוע. הנאשם הבהיר כי ביקש לשמור על זכות השתיקה בשעה שהשוטר ניגש אליו, וכי השוטר הוציא את כל הדברים שהיו בכיסיו של הנאשם ומצא את הסכין בכיס ימין של מכנסיו. הנאשם טען כי מצא את הסכין ברחוב שאינו זוכר את שמו בשכונת גילה יום קודם לכן בשעה 7:00 בבוקר, לקח את הסכין והחזיק אותה בידו, הלך לכיוון הבית, הניח אותה ברחוב ליד פח הזבל ובשעה 19:00 של אותו היום, חזר לפח הזבל והכניס את הסכין לכיס. כאשר נשאל לשם מה המשיך להחזיק בסכין, השיב כי אין לכך סיבה ושלל את הטענה כי אמר לשוטר שאחיו מעורב בקטטה והוא בדרכו לסייע לו.

10. בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי סיים את המכינה הקדם צבאית בהיותו כבן 17 עד 17 וחצי, ולאחר מכן למד לימודי תיכון בבית ספר "ירדן" לצורך הכנה לבחינות הבגרות. לדבריו, במסגרת המכינה, התקיימה פעילות שדאות והסכין הייתה ברשותו מתקופה זו ושימשה אותו לפעילות במכינה. לדבריו, במועד שמצוין בכתב האישום, ישב בגינה הציבורית יחד עם חברים ושתו. השכנים הזמינו משטרה. הוא קם מהמקום בו ישב ויצא מהגינה הציבורית ללא קשר להגעת השוטרים שאותם לא ראה, זאת בשל כך שישב בגבו אל השוטרים. הנאשם טען כי לא שמע את השוטר קורא לו, אך כשהשוטר התקרב אליו וביקש ממנו תעודת זהות, הנאשם הוציא את הארנק מכיסו והשוטר מצא את הסכין מתחת לכרטיס תעודת זהות.

לדברי הנאשם בעדותו, הוא מסר בהודעתו במשטרה דברים שונים מאחר והשוטר ושותפו אמרו לו כי החזקת סכין היא עבירה חמורה שעונשה 5 שנות מאסר, והוא נלחץ לנוכח האפשרות שיתברר כי החזיק בסכין למשך פרק זמן ארוך, מאחר וסבר כי מידת החומרה של העבירה נגזרת מהיותה נמשכת על פני זמן. עוד אמר הנאשם בעדותו, כי עד לרגע שבו נתפס, לא זכר כי הסכין מצויה בארנקו ולא היה מודע לכך שהיא משמשת אותו לאיזה שהוא צורך, ואף לא חשב שיש בעיה עם עצם החזקת הסכין. בחקירתו הנגדית שלל את הטענה כי אמר לשוטר שאחיו מצוי בקטטה, וטען כי אחיו התקשר אליו ואמר לו שהוא מפחד וצריך עזרה ועל כן נפנה לגשת ולחפש את אחיו. הנאשם שלל את הטענה כי התכוון לסייע לאחיו באמצעות הסכין וטען כי אחיו כלל לא היה מעורב בקטטה. הנאשם הודה ששיקר במשטרה.

11. אני מתקשה לקבל את עדות הנאשם ביחס לנסיבות נשיאת הסכין. מדובר בגרסה כבושה הסותרת באופן חזותי את גרסתו של הנאשם במשטרה. ההסבר שניתן לכבישת הגרסה, אינו מניח את הדעת, זאת בין היתר לנוכח העובדה כי מתוך חומר הראיות עולה כי הסכין היתה מונחת בכיסו של הנאשם באופן חופשי אך לא בארנקו. עובדה זו עולה מתוך דברי השוטר קיין בדו"ח הפעולה ת/4. השוטר קיין עמד גם בחקירתו הנגדית על כך שהסכין לא היתה בתוך הארנק אלא בכיס. דבריו של השוטר ועדותו מקובלים ומהימנים עליי, ניכר כי זכר את האירוע וציין את הייחוד שהיה לו בעיניו, לנוכח דבריו של הנאשם בנוגע לאחיו המעורב בקטטה. אציין, כי גם בהודעתו של הנאשם במשטרה לא טען הנאשם כי הסכין נמצאה בתוך ארנק אלא אף הוא ציין בעצמו, כמשיח לפי תומו, כי הסכין נמצאה בכיסו, שעה ששאלת מיקומה לא הייתה משמעותית גם לעניין הגרסה השקרית שמסר. סכין המונחת בכיס המכנסיים היא סכין שהיה על הנאשם להכניסה לכיס המכנסיים בעת לבישתם, ולא סכין שנשכחה זה מכבר.

עדותו של מר פנסקי אמנם יש בה כדי לתמוך בטענה כי תלמידי המכינה נהגו לשאת עמם סכינים, ואולם דבריו ביחס לסכין שנשא הנאשם היו כלליים בלבד ולא היה בהם כדי לסייע ולתמוך בגרסתו הכבושה של הנאשם.

12. כאן המקום לציין כי עדותו של הנאשם בבית המשפט לא עוררה אמון גם בהיבט אחר שלה, אם כי בנושא שהוא פחות מהותי להתקיימות יסודות העבירה, והוא הדברים שאמר הנאשם לשוטר בנוגע לאחיו. בעדותו של הנאשם בבית המשפט התקשה הנאשם לסתור בצורה משכנעת את דברי השוטר לפיהם הנאשם אמר לו כי הוא בדרכו לאחיו שהיה מעורב במכות. בעדותו בבית המשפט התקשה הנאשם להסביר מה היה תוכן השיחה בינו לבין אחיו שגרם לו למהר ולפגוש באח וטען באופן כללי ותמוה כי האח אמר לו ש"מפחידים אותו או מאיימים עליו". הנאשם אף התקשה להסביר מהו המיקום שבו אמור היה לפגוש באחיו (עמ' 15 שורות 10-22), ונושא זה בעדותו עורר תמיהה שהעיבה אף היא על העדות.

13. מהאמור עולה כי הנאשם לא עמד בנטל להוכיח כי החזיק את הסכין למטרה כשרה.

14. למעלה מן הצורך, אומר, כי אף אם ניתן היה לקבל את גרסתו הכבושה של הנאשם כגרסה מהימנה, לא היה בכך כדי להוות הוכחה להחזקה של הסכין למטרה כשרה. גם לנוכח עדותו של עד ההגנה מר פנסקי, עולה ספק באשר לנחיצותה של החזקה קבועה של סכין לצורך הפעילות במכינה הקדם צבאית. מכל מקום, אף אם זו הייתה נחוצה לצורך הפעילות, הרי שהנאשם סיים את לימודיו במכינה חודשים רבים קודם לאירוע שבו נתפס כשהסכין ברשותו, ומשכך, אף אם בעבר, קודם לאירוע, הייתה קיימת מטרה כשרה שהצדיקה את החזקת הסכין, הרי שהצדקה זו עברה וחלפה מן העולם זמן רב קודם לנשיאת הסכין במועד המתואר באישום.

15. לנוכח האמור לעיל הנאשם מורשע בביצוע העבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

ניתנה היום, י"ט חשוון תשע"ז, 20 נובמבר 2016, במעמד הצדדים